KOMISJONI RAKENDUSDIREKTIIV (EL) 2023/1438,

10. juuli 2023,

millega muudetakse direktiive 2003/90/EÜ ja 2003/91/EÜ teatavate põllumajandustaimesortide ja köögiviljasortide kontrollimise protokollide osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/53/EÜ ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta, ([1]) eriti selle artikli 7 lõike 2 punkte a ja b,

võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/55/EÜ köögiviljaseemne turustamise kohta, ([2]) eriti selle artikli 7 lõike 2 punkte a ja b,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni direktiivide 2003/90/EÜ ([3]) ja 2003/91/EÜ ([4]) eesmärk on tagada, et põllumajandustaime- ja köögiviljasordid, mille liikmesriigid lisavad oma riiklikesse kataloogidesse, vastaksid Ühenduse Sordiameti (CPVO) kehtestatud protokollidele. Eelkõige on nende direktiivide eesmärk tagada vastavus eeskirjadele, milles käsitletakse teatavate põllumajandustaime- ja köögiviljasortide kontrollimisel minimaalselt hõlmatavaid tunnuseid ja kontrollimise miinimumtingimusi. CPVO protokollidega hõlmamata liikide puhul on kõnealuste direktiivide eesmärk tagada vastavus Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu (UPOV) suunistele.

(2) CPVO ja UPOV on ajakohastanud olemasolevaid protokolle, eelkõige kanepi, küüslaugu, nuikapsa, hariliku siguri, arbuusi ja naeri kohta. Neid arengusuundi tuleks kajastada liidu õiguses.

(3) Seepärast tuleks direktiive 2003/90/EÜ ja 2003/91/EÜ vastavalt muuta.

(4) Liikmesriigid peaksid kohaldama uusi eeskirju alates 1. jaanuarist 2024. Selleks et ametlikke kontrolle mitte häirida, tuleks siiski kohaldada järgmist. Selliste sortide puhul, mida ei ole veel ühtsesse põllu- või köögiviljakultuuride sordilehte kandmiseks heaks kiidetud, tuleks ametlike kontrollide, mis on alanud enne 1. jaanuari 2024 ja ei ole veel lõpetatud, tegemist jätkata vastavalt direktiivile 2003/90/EÜ või direktiivile 2003/91/EÜ, nagu need kehtisid enne nende muutmist käesoleva direktiiviga.

([1]) EÜT L 193, 20.7.2002, lk 1.
([2]) EÜT L 193, 20.7.2002, lk 33.
([3]) Komisjoni 6. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/90/EÜ, millega kehtestatakse rakendusmeetmed nõukogu direktiivi 2002/53/EÜ artikli 7 kohaldamiseks teatavate põllumajandustaimesortide kontrollimisel minimaalselt hõlmatavate tunnuste ja kontrollimise miinimumtingimuste osas (ELT L 254, 8.10.2003, lk 7).
([4]) Komisjoni 6. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/91/EÜ, millega kehtestatakse rakendusmeetmed nõukogu direktiivi 2002/55/EÜ artikli 7 kohaldamiseks teatavate köögiviljasortide kontrollimisel minimaalselt hõlmatavate tunnuste ja kontrollimise miinimumtingimuste osas (ELT L 254, 8.10.2003, lk 11).

(5) Käesoleva direktiiviga ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2003/90/EÜ muutmine

Direktiivi 2003/90/EÜ I ja II lisa asendatakse käesoleva direktiivi lisa A osaga.

Artikkel 2

Direktiivi 2003/91/EÜ muutmine

Direktiivi 2003/91/EÜ lisad asendatakse käesoleva direktiivi lisa B osaga.

Artikkel 3

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 31. detsembriks 2023. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile. Nad kohaldavad neid norme alates 1. jaanuarist 2024.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 4

Üleminekumeetmed

Enne 1. jaanuari 2024 alanud sortide ametlike kontrollide suhtes, mis ei ole veel lõpetatud, kohaldatakse direktiive 2003/90/EÜ ja 2003/91/EÜ, nagu need kehtisid enne nende muutmist käesoleva direktiiviga.

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 6

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 10. juuli 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

A osa

„I LISA

Artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud selliste liikide loetelu, mis peavad vastama Ühenduse Sordiameti (CPVO) tehnilistele protokollidele (*)

Teaduslik nimetus	Tavanimetus	Ühenduse Sordiameti protokoll
Dactylis glomerata L.	Harilik kerahein	TP 31/1, 25.3.2021
Festuca arundinacea Schreb.	Roog-aruhein	TP 39/1, 1.10.2015
Festuca filiformis Pourr.	Niitjas aruhein (ahtalehine aruhein)	TP 67/1, 23.6.2011
Festuca ovina L.	Lamba-aruhein	TP 67/1, 23.6.2011
Festuca pratensis Huds.	Harilik aruhein	TP 39/1, 1.10.2015
Festuca rubra L.	Punane aruhein	TP 67/1, 23.6.2011
Festuca trachyphylla (Hack.) Hack.	Kink-aruhein	TP 67/1, 23.6.2011
Lolium multiflorum Lam.	Itaalia raihein	TP 4/2, 19.3.2019
Lolium perenne L.	Karjamaa-raihein	TP 4/2, 19.3.2019
Lolium x *hybridum* Hausskn.	Hübriidraihein	TP 4/2, 19.3.2019
Medicago sativa L.	Harilik lutsern	TP 6/1 corr., 22.12.2021
Medicago x *varia* T. Martyn	Hübriidlutsern	TP 6/1 corr., 22.12.2021
Phleum nodosum L.	Mugultimut	TP 34/1, 22.12.2021
Phleum pratense L.	Põldtimut	TP 34/1, 22.12.2021
Pisum sativum L. (partim)	Põldhernes	TP 7/2 rev. 3 corr., 6.3.2020
Poa pratensis L.	Aasnurmikas	TP 33/1, 15.3.2017
Trifolium pratense L.	Aasristik	TP 5/1, 22.12.2021
Vicia faba L.	Põlduba	TP 8/1, 19.3.2019
Vicia sativa L.	Suvivikk	TP 32/1, 19.4.2016
Brassica napus L. var. *napobrassica* (L.) Rchb.	Kaalikas	TP 89/1, 11.3.2015
Raphanus sativus L. var. *oleiformis* Pers.	Õlirõigas	TP 178/1, 15.3.2017
Brassica napus L. (partim)	Raps	TP 36/3, 21.4.2020
Cannabis sativa L.	Harilik kanep	TP 276/2, rev., 30.12.2022
Glycine max (L.) Merr.	Põldsoja	TP 80/1, 15.3.2017
Gossypium spp.	Puuvillapõõsas	TP 88/2, 11.12.2020
Helianthus annuus L.	Harilik päevalill	TP 81/1, 31.10.2002
Linum usitatissimum L.	Harilik lina	TP 57/2, 19.3.2014
Sinapis alba L.	Valge sinep	TP 179/1, 15.3.2017

Avena nuda L.	Paljas kaer	TP 20/3, 6.3.2020
Avena sativa L. (sealhulgas *A. byzantina* K. Koch)	Harilik kaer (sh bütsantsi kaer)	TP 20/3, 6.3.2020
Hordeum vulgare L.	Harilik oder	TP 19/5, 19.3.2019
Oryza sativa L.	Harilik riis	TP 16/3, 1.10.2015
Secale cereale L.	Harilik rukis	TP 58/1 rev. corr., 27.4.2022
Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *bicolor*	Harilik sorgo	TP 122/1, 19.3.2019
Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *drummondii* (Steud.) de Wet ex Davidse	Sudaani sorgo	TP 122/1, 19.3.2019
Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *bicolor* x *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *drummondii* (Steud.) de Wet ex Davidse	Liikide *Sorghum bicolor* subsp. *bicolor* ja *Sorghum bicolor* subsp. *drummondii* ristamise tulemusel saadud hübriidid	TP 122/1, 19.3.2019
xTriticosecale Wittm. ex A. Camus	Perekonda *Triticum* kuuluva liigi ja perekonda *Secale* kuuluva liigi ristamisel saadud hübriidid	TP 121/3 corr., 27.4.2022
Triticum aestivum L. subsp. *aestivum*	Harilik nisu	TP 3/5, 19.3.2019
Triticum turgidum L. subsp. *durum* (Desf.) van Slageren	Kõva nisu	TP 120/3, 19.3.2014
Zea mays L. (partim)	Harilik mais	TP 2/3, 11.3.2010
Solanum tuberosum L.	Harilik kartul	TP 23/3, 15.3.2017

(*) Kõnealuste protokollide tekst on kättesaadav Ühenduse Sordiameti (CPVO) veebisaidil (www.cpvo.europa.eu).

II LISA

Artikli 1 lõike 2 punktis b osutatud selliste liikide loetelu, mis peavad vastama Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu (UPOV) kontrollisuunistele (*)

Teaduslik nimetus	**Tavanimetus**	**UPOVi suunis**
Beta vulgaris L.	Harilik peet	TG/150/3, 4.11.1994
Agrostis canina L.	Soo-kastehein	TG/30/6, 12.10.1990
Agrostis gigantea Roth	Suur kastehein	TG/30/6, 12.10.1990
Agrostis stolonifera L.	Valge kastehein	TG/30/6, 12.10.1990
Agrostis capillaris L.	Harilik kastehein	TG/30/6, 12.10.1990
Bromus catharticus Vahl	Lapik luste	TG/180/3, 4.4.2001
Bromus sitchensis Trin.	Alaska luste	TG/180/3, 4.4.2001
xFestulolium Asch. et Graebn.	Perekonda *Festuca* kuuluva liigi ja perekonda *Lolium* kuuluva liigi ristamisel saadud hübriidid	TG/243/1, 9.4.2008
Lotus corniculatus L.	Harilik nõiahammas	TG/193/1, 9.4.2008
Lupinus albus L.	Valge lupiin	TG/66/4, 31.3.2004
Lupinus angustifolius L.	Ahtalehine lupiin	TG/66/4, 31.3.2004
Lupinus luteus L.	Kollane lupiin	TG/66/4, 31.3.2004
Medicago doliata Carmign.	Liik lutserni perekonnast	TG/228/1, 5.4.2006
Medicago italica (Mill.) Fiori	Liik lutserni perekonnast	TG/228/1, 5.4.2006
Medicago littoralis Rohde ex Loisel.	Liik lutserni perekonnast	TG/228/1, 5.4.2006
Medicago lupulina L.	Humallutsern	TG/228/1, 5.4.2006
Medicago murex Willd.	Liik lutserni perekonnast	TG/228/1, 5.4.2006
Medicago polymorpha L.	Võrkviljaline lutsern	TG/228/1, 5.4.2006
Medicago rugosa Desr.	Liik lutserni perekonnast	TG/228/1, 5.4.2006
Medicago scutellata (L.) Mill.	Liik lutserni perekonnast	TG/228/1, 5.4.2006
Medicago truncatula Gaertn.	Liik lutserni perekonnast	TG/228/1, 5.4.2006
Trifolium repens L.	Valge ristik	TG/38/7, 9.4.2003
Trifolium subterraneum L.	Maaristik	TG/170/3, 4.4.2001
Phacelia tanacetifolia Benth.	Harilik keerispea	TG/319/1, 5.4.2017
Arachis hypogaea L.	Harilik maapähkel	TG/93/4, 9.4.2014
Brassica juncea (L.) Czern	Sarepta kapsasrohi	TG/335/1, 17.12.2020
Brassica rapa L. var. *silvestris* (Lam.) Briggs	Põld-kapsasrohi (naerishein)	TG/185/3, 17.4.2002
Carthamus tinctorius L.	Värvisafloor	TG/134/3, 12.10.1990
Papaver somniferum L.	Unimagun	TG/166/4, 9.4.2014

(*) Kõnealuste suuniste tekst on kättesaadav UPOVi veebisaidil (www.upov.int).“

B osa

„*I LISA*

Artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud selliste liikide loetelu, mis peavad vastama Ühenduse Sordiameti (CPVO) tehnilistele protokollidele (*)

Teaduslik nimetus	Tavanimetus	Ühenduse Sordiameti protokoll
Allium cepa L. (Cepa group)	Harilik sibul, värtensibul	TP 46/2, 1.4.2009
Allium cepa L. (Aggregatum-rühm)	Pesasibul	TP 46/2, 1.4.2009
Allium fistulosum L.	Talisibul	TP 161/1, 11.3.2010
Allium porrum L.	Porrulauk	TP 85/2, 1.4.2009
Allium sativum L.	Küüslauk	TP 162/2, 30.5.2023
Allium schoenoprasum L.	Murulauk	TP 198/2, 11.3.2015
Apium graveolens L.	Varsseller	TP 82/1, 13.3.2008
Apium graveolens L.	Juurseller	TP 74/1, 13.3.2008
Asparagus officinalis L.	Harilik aspar ehk spargel	TP 130/2, 16.2.2011
Beta vulgaris L.	Harilik peet, sh peet Cheltenham	TP 60/1, 1.4.2009
Beta vulgaris L.	Lehtpeet ehk mangold	TP 106/2, 14.4.2021
Brassica oleracea L.	Kähar lehtkapsas	TP 90/1, 16.2.2011
Brassica oleracea L.	Lillkapsas	TP 45/2 rev. 2, 21.3.2018
Brassica oleracea L.	Spargelkapsas ehk brokoli	TP 151/2 rev. 2, 21.4.2020
Brassica oleracea L.	Rooskapsas	TP 54/2 rev., 15.3.2017
Brassica oleracea L.	Nuikapsas	TP 65/2, 30.5.2023
Brassica oleracea L.	Kähar peakapsas, valge peakapsas ja punane peakapsas	TP 48/3 rev. 2, 25.3.2021
Brassica rapa L.	Pekingi kapsas	TP 105/1, 13.3.2008
Capsicum annuum L.	Harilik paprika	TP 76/2 rev. 2 corr., 21.4.2020
Cichorium endivia L.	Kähar endiiviasigur ja sile endiiviasigur	TP 118/3, 19.3.2014
Cichorium intybus L.	Tööstuslik sigur	TP 172/2, 1.12.2005
Cichorium intybus L.	Harilik sigur	TP 154/2 rev., 31.3.2023
Cichorium intybus L.	Salatsigur	TP 173/2, 21.3.2018
Citrullus lanatus (Thunb.) Matsum. et Nakai	Harilik arbuus	TP 142/2 rev. 2, 31.3.2023
Cucumis melo L.	Melon	TP 104/2 rev. 2 corr., 25.3.2021
Cucumis sativus L.	Harilik kurk	TP 61/2 rev. 2, 19.3.2019
Cucurbita maxima Duchesne	Suureviljaline kõrvits	TP 155/1, 11.3.2015

Cucurbita pepo L.	Harilik kõrvits	TP 119/1 rev., 19.3.2014
Cynara cardunculus L.	Hispaania artišokk ja kardi	TP 184/2 rev., 6.3.2020
Daucus carota L.	Metsporgand	TP 49/3 corr., 13.3.2008
Foeniculum vulgare Mill.	Harilik apteegitill (fenkol)	TP 183/2, 14.4.2021
Lactuca sativa L.	Aedsalat	TP 13/6 rev. 3, 27.4.2022
Solanum lycopersicum L.	Harilik tomat	TP 44/4 rev. 5, 14.4.2021
Petroselinum crispum (Mill.) Nyman ex A. W. Hill	Aedpetersell	TP 136/1 corr., 21.3.2007
Phaseolus coccineus L.	Õisuba	TP 9/1, 21.3.2007
Phaseolus vulgaris L.	Harilik aeduba	TP 12/4, 27.2.2013
Pisum sativum L. (partim)	Kortsteraline hernes, siledateraline hernes ja suhkruhernes	TP 7/2 rev. 3 corr., 6.3.2020
Raphanus sativus L.	Aedrõigas	TP 64/2 rev. corr., 11.3.2015.
Rheum rhabarbarum L	Kurdlehine rabarber	TP 62/1, 19.4.2016
Scorzonera hispanica L.	Aed-mustjuur	TP 116/1, 11.3.2015
Solanum melongena L.	Harilik baklažaan	TP 117/1, 13.3.2008
Spinacia oleracea L.	Aedspinat	TP 55/5 rev. 4, 27.4.2022
Valerianella locusta (L.) Laterr.	Põldkännak	TP 75/2, 21.3.2007
Vicia faba L. (partim)	Põlduba	TP 206/1, 25.3.2004
Zea mays L. (partim)	Suhkrumais ja lõhenev mais	TP 2/3, 11.3.2010
Solanum habrochaites S. Knapp & D.M. Spooner*; Solanum lycopersicum* L. x *Solanum habrochaites* S. Knapp & D.M. Spooner*; Solanum lycopersicum* L. x *Solanum peruvianum* (L.) Mill.*; Solanum lycopersicum* L. x *Solanum cheesmaniae* (L. Ridley) Fosberg*; Solanum pimpinellifolium* L. x *Solanum habrochaites* S. Knapp & D.M. Spooner	Tomati pookealused	TP 294/1 rev. 5, 14.4.2021
Cucurbita maxima Duchesne x *Cucurbita moschata* Duchesne	Liikide *Cucurbita maxima* Duchesne ja *Cucurbita moschata* Duchesne ristamise tulemusel saadud hübriidid, mida kasutatakse pookealustena	TP 311/1, 15.3.2017

(*) Kõnealuste protokollide tekst on kättesaadav Ühenduse Sordiameti (CPVO) veebisaidil (www.cpvo.europa.eu).

II LISA

Artikli 1 lõike 2 punktis b osutatud selliste liikide loetelu, mis peavad vastama Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu (UPOV) kontrollisuunistele (*)

Teaduslik nimetus	Tavanimetus	UPOVi suunis
Brassica rapa L.	Naeris	TG/37/11, 23.9.2022

(*) Kõnealuste suuniste tekst on kättesaadav UPOVi veebisaidil (www.upov.int).“